

KALSBEEK **COLLEGE**

**Examenreglement
2022-2023
VMBO**

Per november 2022 omgezet naar WVO 2020 en UB WVO 2020

Voorwoord

Dit vernieuwde examenreglement vmbo is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Controleerbaarheid voor leerlingen, ouders en MR;
2. Zo compleet mogelijk voor zowel leerling, docent, secretariaat als schoolleiding;
3. Jaarlijks aanpasbaar i.v.m. nieuwe wetgeving.

Dit examenreglement geldt als leidraad voor alle examen gerelateerde zaken in leerjaar drie t/m zes. Naast dit reglement geldt tevens de wetgeving in de septembermededeling en de maartmededeling van het desbetreffende examenjaar uitgegeven door het College voor Toetsing en Examens(CvTE). Bij het beroepsgerichte vak geldt de tekst van het document: "Instructie voor de examinerator" uitgegeven door het Cito, onder verantwoordelijkheid van de CvTE, ook als wetgeving.

Voor de controleerbaarheid is zoveel mogelijk de letterlijke wettekst, nummering en verwijzing overgenomen uit het Examenbesluit VO.

Deze laatste wet is echter vervangen door het UB WVO 2020 en de WVO 2020. In het rood staan de verwijzingen naar de nieuwe wetgeving. Het examenbesluit VO is m.i.v. 1 augustus 2022 niet meer geldig.

november 2022
Examencommissie vmbo

**UB WVO 2020 = Uitvoeringsbesluit Wet op het Voorgezet Onderwijs 2020
WVO 2020 = Wet op het Voortgezet onderwijs 2020**

Inhoudsopgave	
Voorwoord	3
I INDELING VAN HET EXAMEN EN ALGEMENE BEPALINGEN	6
Artikel 1 Inleiding	6
Artikel 2 Begripsbepalingen	6
Artikel 3 Afnemen eindexamen.....	7
Artikel 4 Indeling eindexamen (art. 4EBvo)	7
Artikel 5 Onregelmatigheden (art. 5EBvo).....	7
Artikel 6 Absentie tijdens (een onderdeel van) het Schoolexamen.....	8
Artikel 7 Tijdsafbakening examen.....	8
Artikel 8 Commissie van beroep.....	8
II INHOUD VAN HET EINDEEXAMEN	9
Artikel 9a. Eindexamenvakken	9
Artikel 9b. Examenprogramma (art 7. EBvo).....	9
Artikel 9c. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten (art 8. EBvo)	9
III REGELING VAN HET EINDEEXAMEN.....	10
Artikel 10. Examenreglement (Art 31 EBvo).....	10
Artikel 11. Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud (artikel 31a)	10
Artikel 12. Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling (artikel 31b).....	11
Artikel 13. Programma van toetsing en afsluiting: wijziging (artikel 31c)	12
Artikel 14. Schoolexamen (Art 32 EBvo)	12
Artikel 15. Mededeling beoordeling schoolexamen (Artikel 33 EBvo).....	13
Artikel 16. Beoordeling schoolexamen (Artikel 35 EBvo)	13
Artikel 17. Herexamen schoolexamen v.m.b.o. (Artikel 35b1 EBvo).....	14
Artikel 18. Examendossier (Artikel 35c)	14
Artikel 19. Bewaren Schoolexamenwerk	14
Artikel 20. De benoeming en samenstelling van de examencommissie (artikel 35d)	14
Artikel 21. De taken en bevoegdheden van de examencommissie (artikel 35e)	15
Artikel 22. Overige bepalingen	15
IV CENTRAAL EXAMEN	17
Artikel 36. Gecommitteerden	17
Artikel 37. Tijdvakken en afneming centraal examen.....	17
Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar	18
Artikel 38. Opgave kandidaten centraal examen.....	18
Artikel 39. Centrale examencommissie vaststelling opgaven	18
Artikel 40. Regels omtrent het centraal examen	18
Artikel 41. Beoordeling centraal examen.....	19
Artikel 41a. Beoordeling centraal examen cspe	19
Artikel 42. Vaststelling score en cijfer centraal examen	20
Artikel 43. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	20
Artikel 44. Onvoorziene omstandigheden centraal examen.....	20

Artikel 45. Verhinderling centraal examen	20
Artikel 46. De rekentoets	21
Artikel 46a. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen	21
Hoofdstuk V. Uitslag, herkansing en diplomering.....	22
Artikel 47. Eindcijfer eindexamen	22
Artikel 48. Vaststelling uitslag.....	22
Artikel 49. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo	23
Artikel 50. Uitslag eindexamen vwo en havo.....	24
Artikel 51. Herkansing centraal examen.....	26
Artikel 51a. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau.....	26
Artikel 51a1. Aantal toetsmogelijkheden rekentoets	26
Artikel 52. Diploma en cijferlijst.....	27
Artikel 52a. Voorschriften judicium cum laude	29
Artikel 52b. Atheneumdiploma aan een gymnasium.....	31
Artikel 52c. Voorlopige cijferlijst.....	31
Artikel 53. Certificaat en cijferlijst.....	31
Artikel 53a. Vermelding rekentoets vmbo-bb	32
Artikel 54. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten.....	33
VI OVERIGE BEPALINGEN	34
Artikel 55. Afwijking wijze van examineren.....	34
Artikel 56. Gegevensverstrekking.....	35
Artikel 57. Bewaren examenwerk.....	35
Artikel 58. Afwijkende inrichting examen.....	35
Artikel 59. Spreiding voltooiing eindexamen	35
Artikel 60. Hardheidsclausule	36
VII SLOTBEPALINGEN	37
Artikel 61: Overgangsbepaling schoolexamen rekenen.....	37
Artikel 62. Inzage examenwerk	38
Artikel 63. Geheimhouding	38
Artikel 64. Slotbepaling.....	38

Vastgesteld door het bevoegd gezag en goedgekeurd door de Medezeggenschapsraad in september 2022.

I INDELING VAN HET EXAMEN EN ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Inleiding (art 1.1 WVO 2020)(art 2.60 WVO 2020)(art 3.60 UB WVO 2020)

Het examenreglement dat voorheen in artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO stond, staat nu in artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het eindexamenbesluit VO, het inrichtingsbesluit WVO en de Wet op het voortgezet onderwijs zijn per 1 augustus 2022 komen te vervallen. De basis voor alles wat betrekking heeft op het eindexamen van de instelling is gebaseerd op het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en de Wet voortgezet onderwijs 2020. De transponeringstabel in de bijlage van Staatsblad 2021, 521 is gebruikt om te zien waar de wetsartikelen in de huidige wetgeving staan. Verwijzingen naar de WVO 2020 en UB WVO 2020 staan in het rood tussen haakjes vermeld.

Artikel 2 Begripsbepalingen(art 2.51 WVO 2020)

1. Bevoegd gezag: het College van Bestuur van het Kalsbeek College.
2. Directeur: locatiedirecteur.
3. Eindexamen: hiermee wordt zowel het schoolexamen (SE) als het centraal examen (CE) bedoeld.
4. Examinator: degene die belast is met het afnemen van het eindexamen.
5. Examendossier: het bevat alle onderdelen van het schoolexamen, zoals deze vanaf het derde leer jaar worden afgelegd.
6. Examenreglement: bevat informatie over de wettelijke regelingen die met name voor de kandidaten en ouders van belang zijn, alsmede de toepassing van de wettelijke regelingen.
7. Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
8. P.T.A. (Programma van Toetsing en Afsluiting) hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze, waarop getoetst wordt, alsmede van de beoordeling en weging van het resultaat.
9. Schoolexametoetsen: alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het schoolexamen.
10. Verhinderings: afwezigheid met opgaaf van redenen.
11. Hulpmiddelen: Lijst met toegestane hulpmiddelen gepubliceerd door het College voor Toetsing en Examens (CvTE) voor dat geldende examenjaar.
12. Onttrekken: het zonder geldige redenen niet aanwezig zijn bij in het PTA opgenomen onderdelen van het schoolexamen en het niet op het afgesproken tijdstip inleveren van werkstukken, die deel uitmaken van het schoolexamen, praktische opdrachten of handelingsdelen en het profielwerkstuk.
13. WVO 2020 Wet voortgezet onderwijs 2020
14. UB WVO 2020 Uitvoeringsbesluit Wet voortgezet onderwijs 2020

Artikel 3 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen of deeleindexamen af (art. 3 EBvo). **(art. 2.51 lid 3 WVO 2020)**
2. De directeur stelt een examencommissie in die bestaat tenminste uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een secretaris.
3. De directeur mandateert zijn bevoegdheden met betrekking tot het examen aan de voorzitter van de examencommissie of -bij diens afwezigheid – aan de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 4 Indeling eindexamen (art. 4EBvo) (art. 2.53 lid 2 WVO 2020)

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten. **(art 3.10 UB WVO 2020)**
3. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. **(art 2.53 lid 3 WVO 2020)(art 3.62 lid 3 UB WVO 2020)**

Artikel 5 Onregelmatigheden (art. 5EBvo) (art. 2.61, 2.63 3n 2.64 lid 1 WVO 2020)

1. Indien een kandidaat zich onttrekt aan (een onderdeel van) het eindexamen of deeleindexamen of schoolexamen c.q. in strijd handelt (of heeft gehandeld) met het examenreglement, c.q. zich schuldig maakt (of zich schuldig heeft gemaakt) aan een onregelmatigheid kan de directeur maatregelen nemen.
2. Het is verboden tijdens toetsen niet-toegestane hulpmiddelen bij zich te hebben. **(art 3.58 lid 1, 2 en 3 UB WVO 2020)**
3. De maatregelen bedoeld in het eerste en tweede lid die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn: **(art 3.58 lid 4 UB WVO 2020)**
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen.

4. Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen of het centraal examen wordt ontdekt, kan de directeur eveneens de in artikel 5.3 genoemde maatregelen nemen.
5. Alvorens een beslissing ingevolge artikel 5.3 of 5.4 wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 8.1. **(art 3.59 lid 1 en 2 UB WVO 2020)**
6. Het besluit waarbij een in het derde lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
7. In geval van een bijzondere onregelmatigheid, zoals bedoeld in artikel 5.1, genaamd fraude wordt gehandeld conform het protocol VO raad: 2.5 Protocol fraude bij een papieren examen; 3.5 protocol fraude bij digitale examens; 4.6 protocol fraude bij cspe.

Artikel 6 Absentie tijdens (een onderdeel van) het Schoolexamen.

1. Als een kandidaat wegens ziekte of andere redenen niet in staat is om aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, moet dit door de kandidaat, en als deze minderjarig is door de ouders, vóór de aanvang van het desbetreffende onderdeel (telefonisch) aan de school worden gemeld. Indien deze melding achterwege blijft, kan de directeur na onderzoek, zoals beschreven in artikel 5.5 in artikel 5.3 genoemde maatregelen nemen.
2. Indien een onderdeel van het schoolexamen niet is afgelegd op grond van reglementaire verhindering, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld dit onderdeel alsnog af te leggen. Dit dient zo spoedig mogelijk afgesproken te worden, onder supervisie van het examensecretariaat. Voor de dan afgesproken toets gelden dezelfde regels als voor de oorspronkelijke toets.
3. In geval van ziek worden tijdens een (school)examen, wordt gehandeld conform het protocol VO raad: 2.3 protocol ziek worden tijdens papieren examen; 3.3 protocol ziek worden bij digitale examens; 4.3 protocol ziek worden bij cspe.
4. In geval van verhindering bij aanvang van een examen, wordt gehandeld conform het protocol VO raad: 2.2 protocol verhindering bij papieren examen; 3.2 protocol verhindering digitale examens 2020; 4.2 protocol verhindering cspe's.

Artikel 7 Tijdsafbakening examen (art 2.54 lid 1 en 2 WVO 2020)

1. De kandidaat die na aanvang van een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen verschijnt, levert zijn/haar werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt, tenzij door de directeur anders wordt besloten.
2. Indien een kandidaat niet of te laat verschijnt bij een mondeling, kijk- en luistertoets of practicum wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid zoals beschreven in artikel 5.1
3. In geval van te laat komen bij aanvang van een examen, wordt gehandeld conform het protocol VO raad: 2.4 Protocol te laat komen bij papieren examen; 3.4 Protocol te laat komen bij digitaal examen; 4.4 Protocol te laat komen bij cspe.

Artikel 8 Commissie van beroep (art. 2.53 en 2.100 lid WVO 2020)

1. De kandidaat kan tegen een besluit van de directeur voortvloeiend uit zaken die beschreven staan in het examenreglement in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Commissie van Beroep. Van de Commissie maken de directeur, de examensecretaris en de betrokken examinator geen deel uit.
2. Het beroep moet binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat schriftelijk is meegedeeld, schriftelijk bij de Commissie van Beroep worden ingediend. De Commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken over dit beroep. De Commissie kan op gegronde redenen deze termijn met maximaal twee weken verlengen. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid gesteld zal worden het onderdeel van het schoolexamen of centraal examen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat. Deze mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift verstuurd aan de inspectie, de directeur en, bij minderjarigheid van de kandidaat, aan de ouders.
3. Tegen de uitspraak van de Commissie van Beroep kan geen hoger beroep worden aangetekend.
4. In de Commissie hebben zitting een lid van de Raad van Toezicht, een docent (niet-examinator) en een ouder, zijnde niet een ouder van de kandidaat. Adres: Commissie van Beroep Kalsbeek College, Postbus 145, 3440 AC Woerden.

II INHOUD VAN HET EINDEEXAMEN

Artikel 9a. Eindexamenvakken

Op de betrokken scholen kan eindexamen worden afgelegd in de vakken zoals vermeld in het **WVO 2020 eindexamenbesluit vwo/havo/mavo/vbo**, voor zover deze in de onderscheiden afdelingen van de school worden aangeboden en staan vermeld in de gids van het betreffende jaar van de betrokken school/locatie.

De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het **WVO 2020 artikel 2.22 t/m 2.28 vmbo Eindexamenbesluit**:

- ~~Artikel 22, eindexamen vmbo theoretische leerweg~~
- ~~Artikel 23, eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg~~
- ~~Artikel 24, eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg~~
- ~~Artikel 25, eindexamen vmbo gemengde leerweg~~
- ~~Artikel 26, vrijstelling vmbo wegens vervangend of extra vak~~

Artikel 9b. Examenprogramma (art 7. EBvo) (art. 2.54 lid 1 en 2 WVO 2020)

1. Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
  - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
  - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

Artikel 9c. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten (art 8. EBvo)(art 2.53 lid 1 WVO 2020)(Art 2.100 lid 1 WVO 2020)(art 3.9 UB WVO 2020)

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van dat eindexamen.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.
4. Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort van inschrijving.

III REGELING VAN HET EINDEEXAMEN

Artikel 10. Examenreglement (Art 31 EBvo)(Art 2.60 lid 1 WVO 2020)(art. 3.57 en 3.59 lid 3)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo stelt een examenreglement vast, dat in elk geval bevat:
  - a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
  - b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in artikel 5;
  - c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
  - d. in het geval van een school voor voortgezet onderwijs, de samenstelling en het adres van de in artikel 5, vierde en vijfde lid, bedoelde commissie van beroep.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van het examenreglement slechts af van het voorstel, bedoeld in artikel 35e, eerste lid, onderdeel a, nadat het bevoegd gezag:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
4. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs behoeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de medezeggenschapsraad van de school voor voortgezet onderwijs bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen.
5. De examencommissie vavo behoeft voor het vaststellen van het examenreglement de instemming van de studentenraad van de instelling voor educatie en beroepsonderwijs, bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onder e, van de Wet op het beroepsonderwijs.
6. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.
7. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 11. Programma van toetsing en afsluiting: de inhoud (artikel 31a)(Art. 2.60a WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
  - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt

- getoetst;
  - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
  - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
  - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
  - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
- a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
  - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
  - c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 12. Programma van toetsing en afsluiting: de vaststelling (artikel 31b)(Art. 2.60b WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 31a, eerste lid, slechts af van het voorstel van de examencommissie, bedoeld in artikel 35e, eerste lid, onderdeel b, nadat het bevoegd gezag:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het tweede lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school, bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet medezeggenschap op scholen.
4. De examencommissie vavo heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de studentenraad van de instelling voor educatie en beroepsonderwijs bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onder e, van de Wet op het beroepsonderwijs.
5. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie.
6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 13. Programma van toetsing en afsluiting: wijziging (artikel 31c)(Art. 2.60c WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
  - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
  - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Het derde, vierde en vijfde lid van artikel 31b zijn van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 14. Schoolexamen (Art 32 EBvo)(Art. 2.55 lid 1,2 en 4 VWO 2020)

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37. Bij toepassing van artikel 37, zevende lid, wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien het bevoegd gezag gebruikmaakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt het de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.
5. Het schoolexamen kan de volgende onderdelen bevatten:
  - a. mondelinge toetsen
  - b. schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen of beeldende toetsen
  - c. praktische opdrachten
  - d. profielwerkstuk
  - e. handelingsdeel

nieuw artikel 33: Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen; hieronder meegenomen in artikel 15.

Artikel 15. Mededeling beoordeling schoolexamen (Artikel 33 EBvo)(art 3.15 UB WVO 2020)

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
  - a. Een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier bedoeld in artikel 15 (EBvo 35c)(art 3.11 UB WVO 2020)
  - b. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
  - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld,
  - c. de beoordeling van het profielwerkstuk.
2. De directeur, de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in de eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen

Artikel 16. Beoordeling schoolexamen (Artikel 35 EBvo)(art 3.13, 3.14 UB WVO 2020)

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. Het SE-resultaat van vakken die beoordeeld worden met een cijfer wordt bepaald door af te ronden op 1 decimaal. Hierdoor wordt bijvoorbeeld een 5,45 afgerond naar een 5,5. Dit cijfer met één decimaal wordt vermeld op de cijferlijst in de kolom 'schoolexamen'.
Voor vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen wordt het eindcijfer vervolgens bepaald door het SE-resultaat af te ronden op een geheel getal. Een 5,5 wordt dan afgerond naar een 6.
5. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. De kandidaat heeft recht op bespreking van het gemaakte en gecorrigeerde werk
7. Een kandidaat die niet instemt met het toegekende cijfer, kan zich binnen één week nadat het werk besproken is, (schriftelijk) wenden tot de voorzitter van de examencommissie, die na examinator en kandidaat gehoord te hebben, een beslissing neemt.
8. Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de directie voor te stellen momenten

Artikel 17. Herexamen schoolexamen v.m.b.o. (Artikel 35b1 EBvo)(art. 3.16 UB WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
3. Er is geen herkansingsmogelijkheid voor delen van het schoolexamen of voor schoolexamens van de vakken waarin wel een centraal examen wordt afgelegd.
4. Ten aanzien van het profielwerkstuk geldt, dat de kandidaat bij onvoldoende resultaat van het profielwerkstuk herkansingsmogelijkheden krijgt.
5. Indien het afgeronde eindcijfer van een beroepskeuzevak een drie of lager is, wordt een herkansingsmogelijkheid aangeboden conform artikel 14 lid 1.

Artikel 18. Examendossier (Artikel 35c)(art. 3.11 WVO 2020)

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 19. Bewaren Schoolexamenwerk

Ieder werk(stuk) dat in het kader van het schoolexamen is beoordeeld en daarvan onderdeel uitmaakt, wordt na de ondertekening van het diploma tot 6 maanden van dat kalenderjaar bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden. Ieder werk(stuk) van het schoolexamen dat in het voorexamenjaar is beoordeeld en daarvan onderdeel uitmaakt, wordt na ondertekening van de PTA-kaart tot 6 maanden van dat kalenderjaar bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.

Artikel 20. De benoeming en samenstelling van de examencommissie (artikel 35d) (Art. 2.60d WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs:
  - a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
  - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
  - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.

3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
  - a. leden van het bevoegd gezag;
  - b. de directeur van de school;
  - c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen;
  - d. leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
  - a. de desbetreffende schoolsoort;
  - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
  - c. de kwaliteit van examinering.

Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

Artikel 21. De taken en bevoegdheden van de examencommissie (artikel 35e)(Art. 2.60e WVO 2020)

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 31 (Art. 2.60 lid 1 WVO 2020) voor het bevoegd gezag;
  - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 31a (Art. 2.60a WVO 2020) voor het bevoegd gezag;
  - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
  - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
  - e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.

Artikel 22. Overige bepalingen

1. De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd van het voorlaatste tot het laatste leerjaar.

2. De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen, m.u.v. het profielwerkstuk wanneer dit voldoende of goed is afgesloten.
3. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat jaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
4. Een kandidaat met objectief waarneembare handicap kan bij schriftelijke toetsen extra tijd krijgen. Om hiervoor in aanmerking te komen dient er een deskundigenverklaring opgesteld door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog of andere specialist op school aanwezig te zijn. Bij toetsen van 40 minuten krijgt de desbetreffende kandidaat 10 minuten extra. Bij kandidaten die een andere aanpassing nodig hebben wordt gehandeld zoals beschreven staat in artikel 55 (art. 3.54 en 3.55 WVO 2020) van het Examenbesluit.
5. Indien de kandidaat door (langdurige) ziekte of andere externe factoren niet in staat is een opdracht op de daarvoor gestelde uiterste inleverdatum in te leveren dient de kandidaat direct contact op te nemen met de examencommissie. De examinerator stelt in overleg met de kandidaat en de examencommissie een andere uiterste inleverdatum vast.

~~Voor de leesbaarheid van dit examenreglement in combinatie met het Eindexamenbesluit VO, is de nummering van de hoofdstukken IV en V letterlijk overgenomen uit het eindexamenbesluit VO. De nummering van hoofdstuk VI sluit daar dan weer op aan. Dus in dit document zijn de artikelnummers 23 t/m 35 vervallen.~~

IV CENTRAAL EXAMEN

Artikel 36. Gecommitteerden (3.22, 3.23, 9.11 UB WVO 2020)

1. Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. Onze Minister maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.
2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.
3. In afwijking van het eerste lid, worden voor het praktisch gedeelte van het centraal examen vmbo geen gecommitteerden aangewezen.

Artikel 37. Tijdvakken en afneming centraal examen (Art. 2.56 lid 1 en 2 WVO 2020)

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
  - a. de directeur deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
  - b. de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
  - c. het College voor toetsen en examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de directeur mee.

6. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
8. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar (Art. 2.56 lid 4 WVO 2020)

1. In afwijking van artikel 37, tweede lid, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 49, zevende lid, en artikel 50, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing. (art. 3.34 en 3.35 WVO 2020)
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 38. Opgave kandidaten centraal examen (art. 3.18 UB WVO 2020)

De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 39. Centrale examencommissie vaststelling opgaven **[Vervallen per 01-10-2009]**

Artikel 40. Regels omtrent het centraal examen (art 3.19 en 3.20 UB WVO 2020)

1. Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan,

uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.

4. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
5. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

Artikel 41. Beoordeling centraal examen (art 3.21 & 3.24 UB WVO 2020)

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bepaald in het eerste lid, onverwijld aan de directeur van de school, bedoeld in artikel 36, tweede lid, toekomen. De directeur stelt deze documenten ter hand aan de gecommitteerde.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichtte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommitteerde werkzaam is.
4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

Artikel 41a. Beoordeling centraal examen cspe (art. 3.26 UB WVO 2020)

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator

drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.

2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinator. De tweede examinator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinator van de school zijn. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. Artikel 41, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42. Vaststelling score en cijfer centraal examen (art. 3.25 UB WVO 2020)

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 43. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen (Art. 2.61 lid 2 WVO 2020)

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 44. Onvoorziene omstandigheden centraal examen (Art. 2.61 lid 3 WVO 2020)

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 45. Verhinderingscentraal examen (art 3.29 & 3.30 UB WVO 2020)

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de

gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.

3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor toetsen en examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat. (art 3.54 en 3.55 UB WVO 2020)
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mede aan de directeur.
5. Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 37, zevende lid, zelf de afname tijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Artikel 46. De rekentoets

[Vervallen per 16-07-2020]

Artikel 46a. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

[Vervallen per 16-07-2020]

Hoofdstuk V. Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 47. Eindcijfer eindexamen (art 3.32 UB WVO 2020)

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 48. Vaststelling uitslag (Art. 2.57 lid 2, eerste zin WVO 2020)

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49 of artikel 50, en voor zover van toepassing artikel 52c.
2. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen». (Art. 2.57 lid 2, tweede zin WVO 2020)
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen. (art 3.33 lid 3 UB WVO 2020)
4. (art. 3.63 UB WVO 2020) Indien de kandidaat aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs examen aflegt in één vak of in een aantal vakken die samen geen eindexamen vormen, kan de kandidaat daaraan voorafgaand aan de examencommissie vavo kenbaar maken, het volledig eindexamen te willen afleggen door voor de ontbrekende vakken in aanvulling op de cijferlijst voor die vakken of deze toets aan deze examencommissie één of meer van de volgende bewijsstukken te overleggen:
  - a. een of meer in artikel 52, eerste lid (Art. 2.58 WVO lid 1), of artikel 52c, bedoelde cijferlijsten van een school voor voortgezet onderwijs, uitgereikt in een eerder jaar;
  - b. een of meer door een andere instelling voor educatie en beroepsonderwijs afgegeven cijferlijsten als bedoeld in artikel 52, eerste lid, of 53, eerste lid, van dit besluit of op grond van een resultatenlijst als bedoeld in artikel 7.4.6, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
  - c. een of meer cijferlijsten als bedoeld in artikel 30, eerste of tweede lid, of artikel 31, eerste lid, van het Staatsexamenbesluit VO;
  - d. een of meer bewijzen van ontheffing als bedoeld in artikel 10, vierde lid, van dit besluit, of als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van het Staatsexamenbesluit VO.
5. (art. 3.63 UB WVO 2020) Cijferlijsten worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar waarin zij zijn vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Bewijzen van ontheffing worden uitsluitend bij de vaststelling van

de uitslag betrokken indien na het jaar waarin het onderliggende diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.

6. (art. 3.33 lid 2 UB WVO 2020) De kandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling of ontheffing ingevolge de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25, onverminderd de artikelen 14 en 26, of ingevolge artikel 9, van dit besluit, dan wel als bedoeld in artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO.
7. (art. 3.33 lid 1 UB WVO 2020) De directeur vergewist zich ervan dat het eindexamen de in de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25 voorgeschreven vakken omvat.
8. (art. 3.33 lid 4 UB WVO 2020) Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of deeleindexamen aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, worden de met het deelstaatsexamen respectievelijk deeleindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, betrokken bij de uitslagbepaling.

Artikel 49. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo (art 3.35 UB WVO 2020)

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald.
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
    - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 25 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
6. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien:
  - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
  - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.
7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51 (...WVO...), eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 50. Uitslag eindexamen vwo en havo (Art. 3.34 UB WVO 2020)

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en

- c. hij onverminderd onderdeel b:
- 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
  - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
- a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
  - b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
  - c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 11, eerste lid, onder c, artikel 12, eerste lid, onder c, of artikel 13, eerste lid, onder c.
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement, bedoeld in artikel 31, vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
4. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de

uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 51. Herkansing centraal examen (art. 3.38 en 3.39 UB WVO 2020)

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste volzin, ook voor het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 49, vierde lid, of artikel 50, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 51a. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau (art. 3.37 UB WVO 2020)

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

Artikel 51a1. Aantal toetsmogelijkheden rekentoets

[Vervallen per 16-07-2020]

Artikel 52. Diploma en cijferlijst (art 3.10 en 3.40 lid 1 UB WVO 2020) en (art 2.58 lid 1 WVO 2020)(3.46, 3.42, 3.71, 3.43, 3.45 UB WVO 2020)

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
  - c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in mavo en vbo,
  - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
    - 1^e de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
    - 2^e deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
  - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49 (art 3.35 UB WVO 2020), derde of vierde lid, of artikel 50 (art 3.34 UB WVO 2020), tweede lid, en
  - h. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor toetsen en examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
  - a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:
    - 1°. de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;

- 2°. de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
  - 3°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van dit besluit of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 4°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo- vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 5°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 14, achtste lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
- b. indien het betreft het eindexamen vmbo:
- 1°. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
  - 2°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van dit besluit of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 3°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 10, negende lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 4°. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 23, achtste lid, artikel 24, zevende lid, of artikel 25, zevende lid, bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
  - 5°. vakken die op grond van artikel 22, achtste lid, zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden

vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;

- 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
  7. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
  8. De directeur van een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, reikt op verzoek van de kandidaat die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg aan die school heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 49 voor zover het betreft de uitslag van het eindexamen vmbo in de theoretische leerweg, het diploma vmbo van de theoretische leerweg uit.

Artikel 52a. Voorschriften *judicium cum laude* (art 3.47 & 3.48 UB WVO 2020)

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
    - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
    - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
    - 1°. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2°. het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, derde lid, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2°. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, vierde lid, en

- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.

Artikel 52b. Atheneumdiploma aan een gymnasium (art 3.44 UB WVO 2020)

De directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien:

- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
- b. de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig artikel 21 van de wet kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
- c. de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs.

Artikel 52c. Voorlopige cijferlijst (art 3.49 UB WVO 2020)

1. Indien de kandidaat, een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van artikel 37a (art 2.56 WVO 2020), vijfde lid, zijn vervallen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het gespreid centraal examen, bedoeld in artikel 59 (art 3.56 UB WVO 2020), aflegt.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.
5. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst als bedoeld in artikel 52 (art 2.58 lid 1 WVO) (art 3.40 lid 1 en 3.10 UB WVO 2020), eerste lid, is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 53. Certificaat en cijferlijst (art. 3.72, 3.73, 3.50, 3.41 UB WVO 2020) en (art 2.58 lid 2 onder d en lid 4 WVO 2020)

1. De examencommissie vavo reikt aan de kandidaat die deeleindexamen heeft afgelegd aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,

- b. voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
  - c. voor het vmbo het thema alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk, en
  - d. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 50 (art 3.34 UB WVO), tweede lid.
2. De examencommissie vavo reikt aan de in het eerste lid bedoelde kandidaat, alsmede aan de kandidaat aan wie op grond van de definitieve uitslag niet op grond van artikel 52, tweede lid (art 3.46 lid 1 en 2 UB WVO 2020; 2.58 lid 2 onderdeel a WVO 2020), een diploma kan worden uitgereikt, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - b. voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, en
  - c. voor het vmbo het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
3. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
4. De directeur reikt aan de kandidaat, bedoeld in artikel 2, vierde lid, tweede volzin, die de eindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- a. de leerweg,
  - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
  - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
  - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van artikel 49, derde of vierde lid.
5. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 53a. Vermelding rekentoets vmbo-bb

[Vervallen per 16-07-2020]

Artikel 54. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten (art. 3.51 lid 1 en 2 UB WVO 2020)

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.
3. Een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerste lid, of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, de voornaam onderscheidenlijk de geslachtsnaam van de kandidaat is gewijzigd.(art. 3.51 lid 3 UB WVO 2020)

VI OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 55. Afwijking wijze van examineren (art 3.54 en 3.55 UB WVO 2020)

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
  - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 56. Gegevensverstrekking

[Vervallen per 01-07-2020]

Artikel 57. Bewaren examenwerk (art 3.31 UB WVO 2020)

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
3. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor toetsen en examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het College voor toetsen en examens. (art 3.30 lid 6 UB WVO)

Artikel 58. Afwijkende inrichting examen (art 3.74 UB WVO 2020)

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan Onze Minister toestaan dat van dit besluit wordt afgeweken.

Artikel 59. Spreiding voltooiing eindexamen (art 3.56 UB WVO 2020)

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 51, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 49 of artikel 50.

Artikel 60. Hardheidsclausule (art 2.65 WVO 2020)

Onze Minister kan bij of krachtens dit besluit vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 61: Overgangsbepaling schoolexamen rekenen (art 10.3 UB WVO 2020)

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen als bedoeld in artikel 118jj van de wet.
2. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals dit op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen vmbo aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs vrijgesteld van het schoolexamen rekenen, indien hij reeds eerder een schoolexamen rekenen vmbo of een schoolexamen rekenen havo heeft gemaakt. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het eindexamen havo aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs en reeds eerder een schoolexamen rekenen havo heeft gemaakt.
4. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo, bedoeld in de artikelen 49 en 50.
5. In afwijking van de artikelen 52, eerste lid, onderdeel a, 52c, tweede lid, en 53, eerste lid, onderdeel a, en vierde lid, onderdeel b, wordt het cijfer voor het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
6. Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen op grond van het tweede lid of lid 2a, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
7. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, bedoeld in artikel 49 of artikel 50, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst op grond van artikel 52, derde lid.
8. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg aflegt ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet.
9. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 62. Inzage examenwerk

1. Het onder lid 61,1 bedoelde inzage, kan alleen geschieden, nadat het cijfer is vastgesteld door 1^e (en 2^e) corrector en dat het dus onherroepelijk is, zodat een kandidaat, die het werk wil inzien, op voorhand weet dat hij op geen enkele manier het cijfer ter discussie kan stellen.
2. Met inzage wordt letterlijk bedoeld: “kijken naar”, de docent is niet verplicht ook maar iets te doen of uit te leggen.
3. Het werk mag alleen ter inzage worden aangeboden, door een docent in bijzijn van een lid van de examencommissie.
4. Belanghebbende zijn desbetreffende leerling en zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger.

Artikel 63. Geheimhouding

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit Examenbesluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet, reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift terzake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.
2. Met betrekking van de geheimhouding van examenwerk wordt gehandeld conform het protocol VO raad: 2.1 Protocolen en richtlijnen geheimhouding bij papieren examens; 3.1 Protocolen en richtlijnen geheimhouding digitale centrale examens; 4.1 Protocolen en richtlijnen CSPE's.
3. Met betrekking tot de geheimhouding van examenwerk wordt gehandeld conform VO raad Protocol: 2.6 Protocol omgaan met schriftelijke examens; 3.6 Protocol omgaan met digitale centrale examens; 4.7 Protocol omgaan met digitale minitoetsen.

Artikel 64. Slotbepaling

1. In gevallen waarin dit examenreglement en het Programma van toetsing en afsluiting van de school niet voorziet, beslist de directeur.
2. Waar in dit reglement gelezen wordt: de ouders, kan ook gelezen worden: de ouder, de verzorger(s) of voogd(en).
3. De directeur behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij/zij dit niet wenst.
4. De in artikel 41 beoordeling centraal examen en artikel 41a beoordeling centraal cspe bedoelde artikelen wordt gehandeld conform het VO raad Protocol: 2.7 Protocol eerste en twee correctie centraal examen; 3.7 Protocol eerste en tweede correctie digitale examens; 4.8 Protocol eerste en tweede correctie cspe.
5. In gevallen die niet geregeld zijn in dit examenreglement of bij tegenspraak met het examenbesluit geldt het examenbesluit en de wet- en regelgeving op dit gebied.

